

Nét đẹp---Văn hoá ứng xử

Cái đẹp đã tạo ra thế giới và nó luôn hiện hữu quanh ta. Nhưng trong dòng chảy hối hả của cuộc sống, có một lúc nào đó người ta vô tình bỏ qua nhiều giá trị cao đẹp. Đã có một số quan niệm cho rằng, với tốc độ phát triển như vũ bão hiện nay, với xu thế toàn cầu hoá nhanh và mạnh của thời đại, dần dần xã hội sẽ được duy trì bằng Pháp luật và Đô la. Nếu bình tĩnh suy nghĩ lại, văn hoá là cái đẹp nhân bản kết tinh từ những tinh hoa của nhân loại, mới là nền tảng vững chắc nhất để duy trì sự tồn tại và phát triển xã hội. Văn hoá ứng xử trong giao tiếp là nét đẹp trong với những người xung quanh.

Vậy tại sao ta không khéo léo hơn trong văn hoá ứng xử?

Văn hoá ứng xử là một nghệ thuật nhưng nó không phải đến mức nghệ thuật hoá. Nghệ thuật ứng xử bao giờ cũng xuất phát từ cuộc sống chân thực, lối sống thật thà, thái độ của nhân sinh quan và tâm lý sâu sắc, không làm những điều mà người khác và mình không mong muốn.

Nếu một người có trái tim nhân hậu... thì nghệ thuật ứng xử sẽ tự nhiên thấm ngấm vào cuộc sống hàng ngày của họ. Nghệ thuật ứng xử không tự nhiên mà có, nó càng không thể xây dựng trên một nền tảng tâm hồn và trí tuệ nghèo nàn, nó là kết quả của cả một quá trình nhận thức và rèn luyện không ngừng của bản thân.

Giao tiếp vừa là một nhu cầu, vừa là một nghệ thuật.

Vậy làm thế nào để mỗi người có phong cách ứng xử thật văn hoá với đồng người xung quanh ? Trong cuộc sống hàng ngày, để hiểu biết nhau, trao đổi tin tức, phổ biến kiến thức cho nhau, con người cần phải sử dụng ngôn ngữ, nét mặt, thái độ, dáng điệu, cử chỉ... hay còn gọi là Phong cách ứng xử phi ngôn ngữ và Ứng xử bằng ngôn ngữ.

1. Phong cách ứng xử phi ngôn ngữ

Tình cảm sâu kín của con người có thể được biểu lộ qua nét mặt, nụ

cười, thái độ, ánh mắt, cử chỉ, động tác hình thể. Từ nét mặt của mỗi người, hoặc kiêu hãnh tự hào, hoặc trầm tư dăm chiêu, hoặc nghiêm nghị, hoặc mỉm cười, hoặc cười nhạt hay cười không thành tiếng, dáng đi từ tốn, thái độ lịch sự... chỉ cần để ý quan sát là có thể phần nào hiểu được tính cách của con người đó. Những người tâm thường hay có những hành động manh mún khuất tất, cử chỉ dung tục, ánh mắt soi mói, gây khó chịu cho những người xung quanh. Những người lịch sự thường có những hành động đàng hoàng, cử chỉ thanh cao, rất dễ được lòng người khác.

2. Ứng xử bằng ngôn ngữ nói :

Bản tính con người là muốn được sẻ chia. Tri thức, niềm vui kể cho một người nghe sẽ được nhân lên thành hai, nỗi buồn kể cho một người nghe sẽ giảm đi một nửa. Ngôn ngữ là công cụ quan trọng nhất của giao tiếp.

Ngược lại, lời nói đẹp mang đến cho cuộc sống sự bình yên hạnh phúc.

Lời nói dễ nghe, êm ái, ngọt ngào bao giờ cũng xuất phát từ một tâm

hồn cao đẹp, một tấm lòng nhân ái bao la, nó có tác dụng động viên, an ủi người nghe, làm cho người nghe có cảm tình, tạo dựng niềm tin và làm theo lời nói ấy.

Cùng một nội dung của lời nói, nhưng tùy theo giọng nói, tùy theo cách nói mà hai người có thể cảm thông cho nhau, nhưng cũng có thể gây trách cứ, hiểu lầm nhau.

Phải luôn tôn trọng người nghe, xưng hô đúng mực, tuyệt đối không dùng những từ miệt thị như: mày, tao, thằng, con, nó, cái. Một số danh từ chỉ trình độ chuyên môn có tính chất tôn trọng, tôn vinh một cá nhân thì nên dùng phổ biến để trở thành thói quen.

Trong ngôn ngữ giao tiếp đòi hỏi con người phải luôn luôn tế nhị và nhạy cảm. Có những điều nói ra để góp ý cho người khác là không sai, nhưng cần bình tĩnh, không nên góp ý theo phản ứng, mà phải chọn thời điểm thích hợp.

Người có trách nhiệm với lời nói của mình là phải biết chọn đúng thời điểm thích hợp để nói, đó là khi bản thân mình và người nghe đều đang ở trong trạng thái thoải mái, bình tĩnh, không hề nóng giận.

Bằng không, người nghe sẽ hiểu lầm, sẽ tìm cách phản ứng chống đối lại, hoặc ít nhất cũng gây cho họ sự lúng túng khó xử. Một người mắc phải sai lầm nhưng họ đã nhận ra và đang có thái độ tích cực sửa chữa thì tốt hơn hết là không nên góp ý với họ.

Tranh luận về một vấn đề nào đó là rất tốt, nhưng mục đích của tranh luận là phải đi tới tận cùng vấn đề, phải tìm ra sự đúng sai để rút kinh nghiệm, cho nên người nói và người nghe phải cùng có thiện trí.

Vì vậy, không nên chửi mắng, nói lời châm chích cay nghiệt, nói lời không tử tế, nói dối, nói sau lưng người. Nên biết cách lắng im và lắng nghe người khác nói, để tìm thấy sự hài hoà trong cuộc sống.